

Til lovforslag nr. L 194. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 27. maj 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (kursgevinstloven)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Assurandør-Societetet,
Bristol-Myers Squibb,
Danmarks Skibskreditfond,
Dansk Familielandbrug,
De danske Landboforeninger,
Ernst & Young,
Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk,
Finansrådet,
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer,
InTax A/S, Integ Gruppen,
KommuneKredit,
Novo Nordisk A/S og
Realkreditrådet.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller

lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de af skatteministeren stillede ændringsforslag.

En del af mindretallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) bemærker, at de to lovforslag blev fremsat den 13. marts 1997 og henvist til Skatteudvalget den 3. april 1997. Det er hensigten, at de nye regler som hovedregel skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og have virkning dels fra 1. januar 1997 og dels fra indkomståret 1998.

Reglerne angår områder, hvor der er tale om meget betydelige pengebeløb for de enkelte skatteydere, og hvor Danmark blot er en lille uanselig brik i en rivende international udvikling.

Meningen med Folketingets virksomhed skulle jo gerne være, at den enkelte samfundsborger med rigelig forberedelsestid skulle kunne fatte, hvilke væsentlige økonomiske virkninger hans eller hendes økonomiske dispositioner indebærer.

Herimod forsynder lovforslagene sig groft. De er skrevet i et sprog, som højst et encifret antal danskere vil kunne forstå, og hvor ingen af dem, der skal disponere, kan erhverve sig et tilhørligt overblik inden for de givne tidsrammer og de med rasende fart pågående ændringer i de faktiske forhold og markedsmuligheder.

Allerede som følge heraf indstiller Fremskridtspartiet lovforslagene til forkastelse, mens partiet tager stilling til hvert enkelt æn-

dringsforslag, som det fremgår af indstillingerne. Selv om en række af ændringsforslagene gør lovforslaget mindre dårligt, så er det ikke tilstrækkeligt til, at Fremskridtspartiet kan støtte den samlede lov, som den forventes at fremstå efter 2. behandling. Fremskridtspartiet finder det i øvrigt komplet uansvarligt, at man vedtager en række regler, som kun vil få virkning for 1998, hvorefter reglerne skal laves om igen. Det er en uholdbar situation at stille virksomhederne i, som skal kunne disponere i mange år ud i fremtiden.

Fremskridtspartiets principielle holdning til emnet er, at det er tåbeligt at opretholde indkomstbeskatning under nutidens helt ændrede forhold sammenlignet med indkomstskattetankens opvækst i 1800-tallet.

I ganske særlig grad gælder denne samfundsomstilling på et område, som det foreliggende, hvorfor det i al fald bør udskilles fra enhver forbindelse til indkomstskattesystemet.

Skal man endelig have indkomstskat på området, var reglerne i §§ 4-6 i statsindkomstskattelov nr. 104 af 15. maj 1903 i al fald at foretrække. Dels var de enkle og udformede i et for menigmand forståeligt sprog. Dels er de nedfældede i dansk retstradition, hvor de udgjorde grundpillerne på de her omhandlede områder helt frem til 1990'erne - om end der allerede fra ca. 1958 kom flere og flere forfald. Den mest markante milepæl var nemlig lov nr. 148 af 28. maj 1958.

Ser man på udviklingen siden kursgevinstlov nr. 532 af 13. december 1985, er erfaringernes lære ganske klar: I stadig mere halsende tempo har Skatteministeriet forsøgt at hamle op med markedsændringerne. De bestandige ændringer er blevet mere og mere uforståelige og har affødt administrative supplerede forskrifter, som har givet anledning til langstrakte disputer om, hvad der i grunden er gældende ret.

Der er ingen grund til at tro, at det skulle blive anderledes med det lovsjusk, den nuværende skatteminister lægger op til ved L 194 og L 195, som ønskes halset igennem i Folketingets mest travle uge.

Et eksempel på de afledte bivirkninger, loven vil have, og hvor regeringen er totalt argumentresistente, er det forhold, at Assurandør-Societetet har opgjort forsikringsbranchens umiddelbare tab til 1,5 mia. kr. Det kommer ikke til at betyde lavere direktørlønninger i sel-

skaberne, men stigende præmier for den almindelige dansker.

Fremskridtspartiet er af den opfattelse, at regeringen i stadig mere pinagtigt omfang søger at lave bureaukratiske værn mod en uafviselig udvikling, hvor de danske skatter og afgifter tvinger virksomhederne til at se sig om efter lempeligere forhold og dispositioner i forhold til udlandet. Fremskridtspartiet deltager ikke i dette værnsarbejde, eftersom vores opfattelse er, at skatter og afgifter skal nedsættes i et sådant omfang, at virksomhederne igen bruger flest kræfter på produktionen og skatterådgi-verne bliver arbejdsløse.

Et *andet mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil redegøre for sin stilling til de af skatteministeren stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 8

1) 4. pkt. udgår.

Til § 10

2) I *stk. 4* ændres »stk. 1, nr. 2, 4 eller 6« til: »stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 6«.

Til § 11

3) Paragraffen affattes således:

»§ 11. Erhverver et obligationsudstedende selskab m.v. egne obligationer, betragtes dette ikke som bortfald af gæld som følge af sammenfald af debitor og kreditor (konfusion), medmindre obligationerne annulleres.«

Til § 14

4) *Stk. 3, 2. pkt.*, affattes således:

»Endvidere betragtes overtagelse af realkreditlån og lån ydet af Danmarks Skibskreditfond ikke for påtagelse af en ny forpligtelse.«

Til § 17

5) 2. pkt. udgår.

Til § 22

6) I *stk. 1* indsættes efter 5. pkt. som nyt punktum:

»Uanset 5. pkt. gælder reglen i 1. pkt. ikke, hvis kreditor er et af de i § 38, stk. 3, 1. og 5. pkt., nævnte institutter og fordringen (obligationslånet) ved debitors påtagelse af forpligtelsen er forrentet med mindsterenten efter § 38, jf. § 14.«

Til § 30

7) *Stk. 1, nr. 5*, affattes således:

»5) aftaler om køb og salg af aktier,«.

8) *Stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3*. Det er en betingelse i *stk. 1, nr. 3, 5, 6 og 8*, at kontrakten eller aftalen kun kan opfyldes ved levering, og at levering rent faktisk finder sted, samt at kontraktens eller aftalens parter forbliver de samme.«

9) *Stk. 4* udgår.

Stk. 5-7 bliver herefter *stk. 4-6*.

10) I *stk. 7*, der bliver *stk. 6*, ændres »*stk. 1-6*« til: »*stk. 1-5*«.

Til § 32

11) *Stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»1. pkt. gælder dog ikke tab på kontrakter, der indeholder ret eller pligt til at afstå eller at erhverve aktier, når den skattepligtige er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 3, og tab på kontrakter, der har tilknytning til erhvervsmæssig virksomhed.«

Til § 37

12) Efter *stk. 4* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 5*. *Stk. 1-4* gælder tilsvarende for aftaler om køb og salg af aktier, der er omfattet af § 30, *stk. 1, nr. 5*.«

Stk. 5 bliver herefter *stk. 6*.

13) I *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, indsættes efter »*stk. 1*«: »og aftaler omfattet af *stk. 5*.«

Til § 41

14) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2*. Den definition af koncernforbundne selskaber, der følger af § 4, *stk. 2, nr. 1 og 3*, har virkning for fordringer, som erhverves den 19. februar 1992 eller senere.«

15) I *stk. 3* ændres »iøvrigt« til: »i øvrigt«.

16) I *stk. 9* udgår 1. og 2. *pkt.*, og i stedet indsættes som nye punktummer:

»For realkreditinstitutter m.v. finder reglerne i § 10 anvendelse på lån og de dertil svarende obligationer, når lånet er baseret på obligationer i fondskoder, der lukkes senest med udgangen af 1999. For Danmarks Skibskreditfond finder reglerne i § 10 anvendelse på lån og de dertil svarende obligationer, når lånet er ydet inden 1. januar 1999. Realkreditinstitutterne m.v. samt Danmarks Skibskreditfond kan fra indkomståret 1998 eller senere vælge, at lån og de dertil svarende obligationer, der omfattes af § 10, bortset fra lån omfattet af § 10, *stk. 1, nr. 5*, i stedet skal omfattes af § 9.«

17) I *stk. 11, 2. pkt.*, ændres »inden den 1. januar 1998« til: »på baggrund af en kontrakt, der er indgået inden den 1. januar 1998«.

Til § 43

18) I *stk. 4, 3. pkt.*, ændres »inden den 1. januar 1998« til: »på baggrund af en kontrakt, der er indgået inden den 1. januar 1998«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter reglerne i lovforslagets § 4, *stk. 1*, har selskaber, der er undergivet dansk skattepligt, ikke fradragsret for tab på fordringer på koncernforbundne selskaber. Modsvarende skal debitorselskabet ikke medregne den tilsvarende gevinst på gælden ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. lovforslagets § 8, 1. og 2. *pkt.* Er kreditorselskabet udenlandsk, skal det danske debitorselskab, såfremt visse betingelser er opfyldt, tilsvarende ikke medregne gevinst på gæld til det udenlandske kreditorselskab ved indkomstopgørelsen, jf. lovforslagets § 8, 3. *pkt.* Ved sambeskatning mellem et udenlandsk kreditorselskab og et dansk debitorselskab skal det udenlandske kreditorselskabs indkomst indgå i sambeskatningsindkomsten opgjort efter danske regler. Det vil

bl.a. sige efter reglerne i lovforslagets § 4, stk. 1. Hjemmelen til, at det danske debitorselskab ikke skal medregne den modsvarende gevinst på gælden, må dermed anses for indeholdt i reglen i lovforslagets § 8, 1. og 2. pkt. Da særreglen i lovforslagets § 8, 4. pkt., dermed ikke er strengt nødvendig, foreslås det, at den udgår.

Til nr. 2

Det foreslås, at reglen om acountoudstedelse af realkreditobligationer som hidtil tillige skal finde anvendelse, hvor det ved kursaftalens udløb er et obligationslån, der bliver ydet.

Til nr. 3

Det foreslås, at reglen om konfusion udvides til at omfatte alle obligationsudstedende selskaber m.v.

Til nr. 4

Ved lovforslaget foreslås det generelt, at Danmarks Skibskreditfond undergives de samme regler som realkreditinstitutterne m.v. Da Danmarks Skibskreditfond på samme måde som realkreditinstitutterne m.v. går ind og foretager en individuel kreditvurdering af en ny debitor i tilfældet af debitorskifte, foreslås det, at den særlige undtagelse vedrørende debitorskifte på realkreditlån udvides til også at omfatte lån ydet af Danmarks Skibskreditfond.

Til nr. 5

Efter lovforslaget skal vederlagsfordringer i fremmed valuta behandles efter reglerne i lovforslagets § 16, der omhandler personers fordringer i fremmed valuta generelt. Da en anvendelse af reglerne i § 16 imidlertid på grund af bagatelgrænsen kan medføre en begrænsning af tabsfradragsretten i forhold til tabsfradragsretten efter § 17 og da det i øvrigt findes hensigtsmæssigt, at tab på vederlagsfordringer behandles helt ens, uanset om fordringen er i danske kroner eller i fremmed valuta, foreslås det, at § 17 også skal omfatte tab på vederlagsfordringer i fremmed valuta.

Som en konsekvens af, at tab på vederlagsfordringer i fremmed valuta udelukkende skal behandles efter reglerne i § 17 og dermed ikke

omfattes af § 16, skal sådanne tab holdes uden for bagatelgrænsen på de 1.000 kr.

Til nr. 6

Efter de gældende regler er obligationslån ydet af realkreditinstitutter, Danmarks Skibskreditfond, Kongeriget Danmarks Fiskeribank og Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S undtaget fra overkursreglen, såfremt lånet på tidspunktet for debitors påtagelse af forpligtelsen er forrentet med indtil 2 procentpoints over mindsterenten - den såkaldte plus 2- regel. Derudover er realkreditinstitutterne omfattet af en henstilling fra ressortministeren om ikke at yde obligationslån på basis af obligationer, der overstiger pari - den såkaldte pariregel. Ved lovforslaget foreslås den hidtidige plus 2-regel erstattet af parireglen. Særligt for institutter, der ikke tidligere har været omfattet af parireglen, kan dette dog medføre en stramning bl.a. i forhold til deres inkonverterbare obligationslån, idet kursen på de underliggende inkonverterbare obligationer kan ligge over pari på tidspunktet for lånets udbetaling henholdsvis tidspunktet for lånetilbudets afgivelse.

Der foreslås derfor en ændring, således at realkreditlån m.v., der ydes med en nominel rente, der svarer til mindsterenten, undtages fra overkursreglen, uanset om parireglen er opfyldt.

Til nr. 7

Det foreslås, at reglen om, at aftaler om køb og salg af unoterede aktier ikke skal behandles efter reglerne for finansielle kontrakter, men efter skattelovgivningens almindelige regler, udvides til også at omfatte aftaler om køb og salg af børsnoterede aktier.

Til nr. 8

Det foreslås præciseret, at en behandling af kurssikringskontrakter, aftaler om køb og salg af aktier, valutakontrakter i forbindelse med køb og salg af værdipapirer og aftaler om virksomhedsafståelse m.m. efter skattelovgivningens almindelige regler er betinget af, at det underliggende aktiv rent faktisk leveres, og at der ikke sker overdragelse af aftalen eller kontrakten.

Sker der overdragelse, er konsekvensen, at aftalen eller kontrakten i forhold til den part,

der har foretaget overdragelsen, skal behandles efter reglerne om finansielle kontrakter.

Til nr. 9 og 10

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den under nr. 7 foreslåede ændring.

Til nr. 11

Det foreslås, at personer, der er skattepligtige efter aktieavancebeskatningslovens § 3, dvs. personer, der driver næringsvirksomhed med aktier, også skal have fuld fradragsret for tab på kontrakter, der indeholder ret eller pligt til at erhverve aktier.

Til nr. 12

Efter de gældende regler, der videreføres i lovforslagets § 37, beskattes urealiserede gevinster og tab på finansielle kontrakter ved fraflytning. Reglen i lovforslagets § 30, stk. 1, nr. 5, om, at aftaler om køb og salg af aktier skal behandles efter skattelovgivningens almindelige regler og ikke efter reglerne om finansielle kontrakter, er betinget af, at den omhandlede aktie rent faktisk leveres, og at aftalen ikke overdrages. Opfyldes betingelserne ikke, skal aftalen beskattes som en finansiell kontrakt. Aftaler omfattet af § 30, stk. 1, nr. 5, falder hverken ind under begrebet fordring, gæld eller kontrakt. Det vil dermed være muligt at omgå de stillede betingelser ved at fraflytte landet, inden leveringskravet skal opfyldes, og så f.eks. efterfølgende afvikle aftalen ved differenceafregning. For at imødegå denne situation foreslås det, at reglerne om beskatning af urealiserede gevinster og tab ved fraflytning skal finde tilsvarende anvendelse for aftaler om køb og salg af aktier omfattet af lovforslagets § 30, stk. 1, nr. 5.

Til nr. 13

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den under nr. 11 foreslåede ændring.

Til nr. 14 og 15

Der er tale om redaktionelle ændringer.

Til nr. 16

Det foreslås for det første, at realkreditinstitutterne m.v. og Danmarks Skibskreditfond får mulighed for allerede fra indkomståret 1998 at overføre lån og de dertil svarende obligationer, der ellers er omfattet af særreglen i lovforslagets § 10, under den generelle kursgevinstbeskatning, jf. lovforslagets § 9.

Vælges en overførsel før, der er lukket for nyttilkomne lån under reglerne i § 10, anses overførslen at omfatte såvel den bestående portefølje af lån og dertil svarende obligationer som fremtidige lån og dertil svarende obligationer, der ellers kunne have været omfattet af § 10.

Da Danmarks Skibskreditfond ikke har fondskoder, der lukkes med udgangen af 1999, foreslås det for det andet, at skæringspunktet for Danmarks Skibskreditfond i stedet sættes til den 1. januar 1999.

Til nr. 17 og 18

Det afgørende kriterium i rentestøtteordningen er ikke tidspunktet for lånets ydelse, men tidspunktet for indgåelsen af den kontrakt om bygning af et skib, som danner grundlag for ydelsen af lånet. Det foreslås derfor, at samme kriterium skal være gældende i forhold til de to særregler, der omhandler Danmarks Skibskreditfonds fortsatte adgang til at anvende realisationsprincippet på fordringer, gæld og finansielle kontrakter, der vedrører rentestøtteordningen.

Provenu

Ændringsforslagene indeholder en række justeringer af det fremsatte lovforslag, der set under et ikke skønnes at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser.

Forslaget om at give realkreditinstitutterne m.v. og Danmarks Skibskreditfond mulighed for at overgå til de generelle regler allerede fra indkomståret 1998 skønnes ikke at have provenumæssige konsekvenser.

Forslaget om at behandle aftaler vedrørende køb og salg af børsnoterede aktier efter skattelovgivningens almindelige regler er en lempelse, der kan medføre et provenutab i det omfang, denne type aftaler vinder udbredelse.

Jacob Buksti (S) nfm. Lis Greibe (S) Klaus Hækkerup (S) Anna-Marie Hansen (S)

Per Kaalund (S) Jes Lunde (SF) Elisabeth Arnold (RV) Frank Aaen (EL)

Sonja Albrink (CD) Peter Brixtofte (V) Svend Aage Jensby (V)

Kristian Thulesen Dahl (DF) Jens Løgstrup Madsen (V) Flemming Hansen (KF) fmd.

Gitte Seeberg (KF) Brian Mikkelsen (KF) Kim Behnke (FP)